

Professionals in mensenwerk

Begroting 2021

Financiële meerjarenraming 2022 t/m 2024

Begroting WSD 2021
Financiële Meerjarenraming WSD
2022 t/m 2024

Boxtel, 27 maart 2020

WSD
Postbus 173
5280 AD Boxtel
tel. 0411-650 111

Inhoud

Beleidsbegroting

1. Algemene toelichting op de begroting en meerjarenraming	4
2. Verbonden partijen	10
3. Weerstandvermogen	13
4. Financiering	18
5. Onderhoud kapitaalgoederen	18
6. Rechtmatigheid	18

Begroting 2021 en Financiële meerjarenraming 2022-2024

7. Begroting 2021 en Financiële meerjarenraming 2022-2024	19
8. Uitgangspunten en toelichting	21

Bijlagen

1. Gemiddelde bezetting WSD 2020- 2021
2. Bezetting niet-gesubsidieerd personeel (NGA) 2019-2024
3. Investeringsoverzicht 2019-2024
4. Ontwikkeling voorzieningen 2019-2024
5. Overzicht leningen en rente en afschrijvingen 2019-2024
6. Overzicht bijdragen gemeenten in de bestuurs- en indicatiekosten 2020-2021
7. Ontwikkeling bestemmingsreserves 2019-2024
8. Specificatie onttrekking bestemmingsreserves 2021
9. A. Uitgangspunten
B. Ontwikkeling algemene reserve
10. Overzicht taakvelden 2021

Beleidsbegroting WSD

1. Inleiding

De Corona-crisis zal grote financiële impact hebben op de exploitatie 2020. Op het moment van opstellen van deze begroting en meerjarenraming is nog niet in te schatten welke impact het Corona-virus op langere termijn zal hebben. Deze begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 is daarom opgesteld op basis van het koersdocument "Gezamenlijk Doorontwikkelen".

1.1. Algemene toelichting op de begroting en meerjarenraming

In december jl. heeft het bestuur van WSD het belangrijke koersdocument "Gezamenlijk doorontwikkelen, advies over de toekomstige koers WSD" vastgesteld. Dit document is daarna voor zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden van de negen deelnemende gemeenten. Deze zienswijzen zijn besproken in het Dagelijks bestuur van WSD op 6 maart 2020 en vervolgens met een advies voorgelegd aan het Algemeen bestuur. Dit voorstel van het Dagelijks bestuur moet bij het opstellen van de begroting nog in behandeling genomen worden door het Algemeen bestuur. Door de Corona-crisis is de geplande vergadering van 18 maart 2020 afgezegd.

Met het koersdocument is een jarenlange periode van experimenteren afgerond. De komende jaren staan in het teken van het in samenwerking met de gemeenten opzetten en uitvoeren van lokale plannen, het opzetten van een gezamenlijk expertisecentrum en van plusdiensten. Met de keuze van de gemeenten voor het break even scenario ligt er een financieel fundament onder deze plannen. En hoewel het landelijke speelveld van de Participatiewet (PW), inclusief de beschikbare macrobudgetten en de budgetverdeling instabiel is, is door de keuze van de gemeenten één van de grote onzekerheden voor WSD weggenomen.

In 2020 worden alle plannen opgesteld over de lokale invulling van de samenwerking tussen WSD en de gemeenten, over het expertisecentrum en over de ontwikkeling van plusdiensten. Ondertussen wordt in de praktijk gestaag de samenwerking verder uitgebouwd en verstevigd. Gemeenten kiezen hiervoor in afstemming met WSD hun eigen tempo en prioriteiten. Het streven is om einde 2024 het einddoel te bereiken. De samenwerking gemeenten en WSD biedt dan een verbonden en excellente uitvoering aan participatie.

Artikel 39 van de gemeenschappelijke regeling WSD bepaalt dat vóór 15 juli de begroting voor het volgende jaar en de meerjarenraming voor de daarop volgende drie jaar worden vastgesteld en ingediend bij Gedeputeerde Staten. De planning voor de begroting 2021 en meerjarenraming 2022 t/m 2024 is dat het Algemeen bestuur deze in haar vergadering van 8 juli 2020 vaststelt. Rekening houdend met de in de Gemeenschappelijke Regeling vastgelegde procedure met bijbehorende termijnen, en de doorlooptijd tot formulering van zienswijzen binnen de gemeenten, is vereist dat de ontwerpbegroting en –meerjarenraming uiterlijk 1 april 2020 wordt opgesteld en aan de gemeenten wordt aangeboden.

In de hoofdstukken hierna wordt meer in detail ingegaan op de missie en visie van WSD en vooral de inhoud van de nieuwe koers, de investering die nodig is om de koers in de praktijk in te voeren en de financiële onderbouwing hiervan.

1.2. Missie en Visie WSD

WSD maakt het verschil voor mensen. Wij geloven in een maatschappij waarin iedereen volwaardig en naar vermogen kan meedoen. Daarom kunnen en willen we niet accepteren dat er mensen zijn die niet volwaardig kunnen participeren, enkel en alleen omdat ze een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Op basis van deze visie heeft het bestuur WSD als missie meegegeven: het matchen, inzetten en ontwikkelen van zoveel mogelijk mensen die behoren tot de Participatiewet. WSD maakt dit gemakkelijk en aantrekkelijk voor gemeenten en werkgevers. Samen creëren wij duurzame kansen in werk.

Al ruim 60 jaar voert WSD diverse wettelijke regelingen uit op het gebied van toeleiding naar en in werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat gebeurt in opdracht van de tien samenwerkende gemeenten Best, Boxtel, Haaren, Meierijstad (de voormalige gemeenten Schijndel en Sint-Oedenrode), Nuenen, Oirschot, Oisterwijk, Sint-Michielsgestel, Son en Breugel en Vught.

Per 1 januari 2021 wordt naar verwachting de gemeente Haaren opgesplitst. Het overgrote deel van Haaren wordt ingedeeld bij Oisterwijk, Vught en Boxtel. Omdat dit allen WSD-gemeenten zijn, heeft deze herindeling waarschijnlijk geen gevolgen voor WSD.

Ruim 2.100 mensen uit de deelnemende gemeenten zijn via WSD aan het werk. Van oudsher zijn dat mensen met een indicatie Sociale werkvoorziening. Na het stopzetten van de instroom in de Wsw in 2015 loopt dit aantal jaarlijks terug. Ultimo 2019 werken er nog circa 1.620 mensen met een Wsw indicatie. In toenemende mate werken er sinds 2015 mensen vanuit de Participatiewet bij WSD. Inmiddels zijn dit bijna 410 personen. Daarnaast biedt WSD jaarlijks ruim 450 personen een kortlopend traject (continu ongeveer 100 personen).

Het doel dat WSD nastreeft is ontwikkeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar zo regulier mogelijk werk. Dat is de politieke opdracht vanuit de wet en van U als gemeente. Uit onderzoek blijkt dat medewerkers het meest tevreden zijn als ze op een reguliere plek werken en dat dit vaak ook financieel het meest voordelig is. Het blijft vanzelfsprekend dat WSD ook altijd een plaats biedt aan mensen die aangewezen zijn op beschutte werkplekken met veel begeleiding.

1.3. De nieuwe koers: Gezamenlijk doorontwikkelen

De invoering van de Participatiewet in 2015 heeft stevige gevolgen voor gemeenten en WSD. Daarom is in 2014 besloten om gezamenlijk een traject in te gaan om de koers van WSD opnieuw te bepalen. In 2016 heeft dit geleid tot het ontwikkelen van een aantal prototypen. Gemeenten hebben vervolgens voor een bepaald prototype gekozen en zijn samen met WSD gaan experimenteren. In juli 2019 zijn de eindevaluaties van die experimenten opgeleverd.

Het dagelijks bestuur van WSD heeft begin 2019 de Commissie Participatie naar Vermogen (Cie. PnV 2.0) opnieuw geactiveerd, met de opdracht het advies en proces met betrekking tot de besluitvorming over de koers van WSD voor te bereiden. Als input voor de Cie. PnV 2.0 waren de eindevaluaties beschikbaar. Daarnaast zijn de belangrijkste stakeholders opnieuw geïnterviewd. De notitie Gezamenlijk doorontwikkelen geeft u inzicht in de overeenkomsten uit de eindevaluaties en de inzichten uit de interviews. Deze overeenkomsten en inzichten vormen de basis voor het formuleren van een aantal bouwstenen die leiden tot een advies. Dit advies leidt tot een gemeenschappelijke visie en daarmee verlaten we de oorspronkelijke gedachte van de prototypen. De elementen van de verschillende prototypen komen herkenbaar terug in de uitwerkingsvoorstellen.

Alle gemeenten willen, in het kader van de opgave vanuit de Participatiewet, inwoners met een arbeidshandicap dan wel een grote afstand tot de arbeidsmarkt mee laten doen in de samenleving.

De gemeenten stellen vast dat ze individueel niet in staat zijn om de noodzakelijke ondersteuning voor de doelgroepen te bieden. Dit gaat dan over het inschatten van vaardigheden van inwoners, de benodigde begeleiding bieden en het genereren van werkgelegenheid.

Gemeenten blijven WSD in de toekomst zien als de organisatie voor de uitvoering van de Wsw en een groot deel van de nieuwe doelgroepen Participatiewet die zich bij gemeenten melden. De doelgroepen waar WSD verantwoordelijk voor is zullen hierdoor groeien. Hiervoor zijn gemeenten op zoek naar een vorm van samenwerking met WSD, waarbij de lokale situatie in het sociale domein wordt versterkt door de expertise van WSD. Hierbij willen ze dat WSD voor haar inwoners zichtbaar aanwezig is in de gemeentelijke structuren en verschijningsvormen. Omdat dit per gemeente verschilt, is het nodig dat gemeenten hiervoor met WSD afspraken maken.

Daarnaast zien de gemeenten WSD als onderdeel van een gezamenlijk expertisecentrum met gemeenten. WSD kan binnen de landelijke lobby voor het Rijksbeleid inbreng hebben namens de tien gemeenten.

Afhankelijk van de behoefte van gemeenten biedt WSD voor specifieke vragen plusdiensten aan. Daarbij kan gedacht worden aan de ondersteuning van vergunninghouders, dagbesteding vanuit de WMO en de begeleiding vanuit de re-integratietaken van de gemeente.

Op basis hiervan worden de volgende drie uitwerkingsvoorstellen gedaan:

1. Ontwikkel gezamenlijk de lokale infrastructuur per gemeente door.
2. Ontwikkel een WSD breed expertisecentrum voor gemeenten.
3. Ontwikkel de plusdiensten verder door op basis van de behoeften van gemeenten.

Besluit een en twee maken onderdeel uit van de zogenaamde basisdienstverlening die ondergebracht wordt in de gemeenschappelijke regeling WSD. Het derde besluit betreft het onderdeel plusdiensten binnen het sociale domein. Gemeente kopen deze in naar behoefte en tegen kostprijs.

1.4. De koers nader uitgewerkt

De Gemeenschappelijk Regeling WSD blijft de basis voor de samenwerkende tien gemeenten. De basisdienstverlening van WSD richt zich op inwoners met de achtergrond Wsw en de nieuwe doelgroepen Participatiewet. De ontwikkeling van de basisdienstverlening van de gemeenschappelijke regeling wordt beschreven onder de hierna genoemde punten een en twee. Aanvullend voor onze doelgroepen in het Sociaal Domein worden plusdiensten ontwikkeld. Dit is hieronder beschreven in punt drie:

1. Ontwikkel gezamenlijk de lokale infrastructuur door.

Gemeenten zijn unaniem in hun wens om de krachten van WSD zo lokaal mogelijk te bundelen met andere maatschappelijke partners. Door een intensievere en nabije samenwerking verwachten we dat we beter kunnen gaan inspelen op de behoefte van inwoners.

We werken gezamenlijk toe naar het stapsgewijs ontwikkelen van een zo veel mogelijk lokale (en fysieke) infrastructuur, onder gelijktijdige afbouw van de centrale infrastructuur. Dit is onderdeel van de basisdienstverlening die met tien deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling wordt overeengekomen. De lokale infrastructuur heeft het open karakter van een 'supermarkt' en heeft als doel om niet alleen lokale oplossingen te bieden aan inwoners maar ook om een bijdrage te leveren aan een inclusieve samenleving. Dit kan bijvoorbeeld doordat het een plek of netwerk is waar inwoners terecht kunnen voor advies of voorlichting, voor een kop koffie, voor het bekijken van vacatures, voor groepsbijeenkomsten etc.

We stellen voor dat op basis van de lokale uitgangssituatie afspraken gemaakt worden over de verschijningsvorm van deze lokale infrastructuur, over welke organisaties hierin deelnemen en hoe de onderlinge rolverdeling is. Hierbij haken we zoveel mogelijk aan bij de al aanwezige of te ontwikkelen sociale en gemeentelijke infrastructuren in de gemeenten.

2. Ontwikkel een WSD breed expertisecentrum.

WSD heeft zich in de loop van de experimenten ontwikkeld tot expertisecentrum, waar in- en externe projectleiders, beleidsmedewerkers en uitvoerenden gezamenlijk innoverende vormen van dienstverlening hebben ontwikkeld. Daarbij anticiperend op verandering in wet- en regelgeving binnen het brede sociale domein. Tevens wordt vanuit dit centrum de lobby naar landelijke gremia vorm en inhoud gegeven. Bijvoorbeeld op de mogelijkheden om tot cao-afspraken te komen of de gevolgen van de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) af te wenden. Deze expertise en lobby wordt door alle gemeenten gewaardeerd en als belangrijke meerwaarde van de GR gezien.

Het advies is dan ook om dit expertisecentrum verder door te ontwikkelen tot een community voor trajectconsulenten van WSD, casemanagers en beleidsmedewerkers van gemeenten. Expertise en kennis worden daar gedeeld en nieuwe innovatieve producten en diensten worden ontwikkeld.

Er vinden (wekelijks) bijeenkomsten plaats om elkaar te versterken, de solidariteit van de GR te voeden en bij te dragen aan de professionaliteit van de deelnemers. Dit biedt ook een basis om te zorgen dat we maximaal complementair zijn aan elkaar en de uitvoering efficiënt en effectief vorm wordt geven.

Daarnaast investeert WSD maximaal in haar aanwezigheid binnen het lokale netwerk van elke gemeente. En waar mogelijk in de ontwikkeling van een 'supermarkt', zoals

hiervoor omschreven. WSD laat haar trajectconsulenten dedicated voor en op locatie bij gemeenten werken, waarbij hun onderlinge samenhang en de verankering met WSD geborgd blijft middels de community. Dit is onderdeel van de basisdienstverlening die met de tien deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling wordt overeengekomen.

3. Ontwikkel de plusdiensten verder door.

De plusdiensten zijn de zogenaamde re-integratiediensten die de gemeenten bij WSD inkopen. De re-integratiediensten zijn als producten beschreven in de dienstenportfolio van WSD. Per dienst is beschreven voor welke doelgroepen het product geschikt is, het doel wat we willen bereiken met de inzet van het product, de looptijd etc.

De afspraken over inkoop van diensten regelen gemeenten en WSD gezamenlijk in een contractspecificatie. In de contractspecificatie noemen we dan alleen het product en wat het kost. Casemanagers kopen op basis van het dienstenportfolio en de contractspecificatie producten in en dat is dan het traject voor die klant. Op deze wijze leveren we maatwerk voor de klanten.

WSD en gemeenten ontwikkelen voortdurend gezamenlijk nieuwe diensten. Basis daarvoor is de vraag vanuit gemeenten. Ontwikkeling van nieuwe diensten gebeurt vanuit het expertisecentrum.

1.5. De nieuwe koers financieel

Het dagelijks bestuur van WSD heeft, gebaseerd op de zienswijzen van de tien deelnemende gemeenten, gekozen voor het break even scenario. Concreet betekent dat WSD tenminste 2.100 personen in dienst heeft of direct geplaatst heeft. Het gaat om de optelsom van personen met een SW- en een PW-dienstverband of via WSD direct geplaatst en begeleid bij een externe werkgever. Samen met het expertisecentrum betreft dit de basisdienstverlening van de gemeenschappelijke regeling WSD. De basisdienstverlening wordt opgenomen in de nog aan te passen gemeenschappelijke regeling.

Met dit volume aantal is WSD in staat een sluitende exploitatie te realiseren, waarbij er ook ruimte is om het gezamenlijke expertisecentrum te bekostigen.

De gemeenten en WSD nemen tot 2024 de tijd om te groeien naar deze nieuwe samenwerkingsvorm waarbij gestreefd wordt naar een fysieke lokale invulling per gemeente. Op basis van een eerste raming wordt uit de reserves van WSD een bedrag van € 2,6 mln. vrijgemaakt om dit alles te realiseren. In 2020 stelt elke gemeente in samenwerking met WSD een lokaal plan op met de eigen ambitie, tempo en hoe dat te bereiken. Mocht uit de lokale plannen naar voren komen dat het bedrag van € 2,6 mln. te laag is, dan wordt in het bestuur van WSD besproken of dit tot bijstelling van het bedrag moet leiden.

Tevens is besloten dat einde 2020 op basis van de lokale plannen bezien wordt wat de daaruit voortvloeiende investeringsbehoefte is. Daarvan uitgaande in combinatie met een hernieuwd risicoprofiel wordt het benodigde weerstandvermogen van WSD opnieuw vastgesteld. Dan wordt eveneens het bestaande dividendbeleid geëvalueerd en eventueel bijgesteld in lijn met de gewenste koers.

1.6. Evaluatie Participatiewet en Breed offensief

Eindevaluatie Sociaal en Cultureel Planbureau

Het doel van de Participatiewet is om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar reguliere banen toe te leiden (al dan niet ondersteund). De ambitie is om in 2025 125.000 extra banen voor de nieuwe doelgroep gerealiseerd te hebben, de zogenaamde banenafpraak¹. Landelijk zijn er diverse evaluaties en onderzoeksrapporten verschenen. Het Sociaal en Cultureel Planbureau heeft op verzoek van het ministerie van SZW in november 2019 de "Eindevaluatie Participatiewet" opgesteld. Het SCP constateert dat de Participatiewet maar niet van de grond komt. De hoge verwachtingen over een grotere arbeidsparticipatie en een meer integrale benadering van de mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt komen niet uit. In haar analyse wijt het SCP dit magere resultaat aan de aannames en uitgangspunten die aan de Participatiewet ten grondslag liggen:

¹ Banenafpraak tussen sociale partners en rijksoverheid. Verdeling 100.000 banen in bedrijfsleven en 25.000 bij overheid is recentelijk losgelaten.

1. Mensen uit de doelgroep zijn in staat om te werken en willen dat ook graag.
Het SCP meldt dat voor een grote groep geldt dat zij niet in staat is om te werken. Het gaat om ca. 60% van de klassieke bijstandspopulatie, de helft van de jonggehandicapten en 75% van de Wsw -wachtlIJst. De wil om te werken is hoger: 50% van de bijstand Wsw-wachtlIJst en 60% van de jonggehandicapten.
2. Instrumenten werken als stimulans en dragen bij aan een match tussen aanbod en vraag.
Instrumenten als loonkostensubsidie, de no risk polis en jobcoaching moeten werkgevers over de streep trekken om mensen uit de doelgroep aan te nemen. De meerderheid van de werkgevers is echter onbekend met deze instrumenten. Werkgevers die ermee gewerkt hebben, geven aan dat de instrumenten een noodzakelijke voorwaarde zijn.
Voor gemeenten is er een financiële prikkel om de mensen met de hoogste loonwaarde en de meeste kans op uitstroom te helpen. Voor mensen met de grootste afstand en mensen zonder uitkering pakt dit negatief uit.
3. Eén regeling is eenvoudig en duidelijk en verhoogt daarmee de kansen voor de doelgroep.
De complexiteit van het bestaande stelsel was één van de redenen om tot een nieuwe en eenduidige regeling te komen. Bovendien zouden gemeenten tot een integrale aanpak en meer maatwerk kunnen komen.
In de praktijk blijkt dat van één regeling geen sprake is. De oude regelingen bestaan nog naast de nieuwe groepen van de banenafpraak. Deze complexiteit is voor werkgevers verwarrend en draagt niet bij aan hun ontzorging.
Voor de doelgroep PW geldt dat ze vaak te maken hebben met een mix van problemen en daarmee een mix van regelingen. Bij veel gemeenten is bovendien van een integrale aanpak nog geen sprake.
4. Verplichtingen en financiële prikkels werken stimulerend.
Sinds de invoering van de PW gaat er extra aandacht uit naar een betere naleving van de verplichtingen, zoals het zoeken en aanvaarden van werk, de taaleis en de tegenprestatie. Het opleggen van verplichtingen en sancties werkt niet activerend en leidt niet tot meer uitstroom. Het korten van uitkeringen maakt de problematiek vaak alleen maar groter. Ook zijn de verplichtingen vaak gericht op het vinden van werk, terwijl een groot deel (nog) niet in staat is om te werken.
Daarnaast gaan niet alle gemeenten gelijk om met het handhaven, wat leidt tot ongelijkheid.

Diverse onderzoeken op deelonderwerpen, zoals het onderzoek van Berenschot naar de kosten van uitvoering van banen met loonkostensubsidie, bevestigen het bovenstaande beeld. De onderzoeken van KplusV en het FNV kennen eenzelfde conclusie. Een conclusie die in de uitvoering bij WSD en de gemeenten de afgelopen jaren al bekend was en in diverse landelijke begeleidingsgroepen en commissies naar voren is gebracht.

1.7. Breed offensief en de Participatiewet financieel

Om de Participatiewet een nieuwe impuls te geven is de staatssecretaris van SZW gestart met het Breed Offensief. Meer dan 20 maatregelen zijn aangekondigd en liggen ter besluitvorming voor. Het gaat van het invoeren van een landelijk preferent administratief proces, aanpassen van de no-risk polis, aanvraagrecht op no-risk, tot betere informatie voor werkgevers etc.

Zoals onder andere het SCP al constateert is de huidige wijze van financieren van gemeenten een groot knelpunt in de PW. Belangrijk is dat er een nieuwe financiering van gemeenten voor de banenafpraak komt. Een financiering die stimuleert dat gemeenten meer mensen plaatsen en ook zeker weten dat ze deze structureel kunnen betalen. En dat ongeacht de loonwaarde en de uitkeringsachtergrond van de doelgroep.

Dit nieuwe verdeelmodel is al wel aangekondigd, maar wordt gehinderd door de opsplitsing van de budgetten. Het uitvoeringsbudget en het begeleidingsbudget doelgroep banenafpraak zitten in het gemeentefonds en zijn onderdeel van het nieuwe verdeelmodel gemeentefonds. De begeleidingsvergoeding Beschut werken is een aparte uitkering en het budget voor de loonkostensubsidie van Beschut werken en de doelgroep banenafpraak is opgenomen in het BUIG-budget.

De hoogte van de begeleidingsvergoeding is ook structureel te laag om de business case rond te krijgen. Door de invoering van de Wet arbeidsmarkt in balans per 1 januari 2020 zijn de kosten voor de gemeenten nog verder opgelopen met ca. 10 tot 20% per arbeidsplaats PW. De Wab

maakt de uitvoering nog complexer, zowel voor WSD als voor de doelgroep. WSD heeft te maken met 35 Cao's met elf verschillende looncomponenten. De wisselende inkomsten maken het voor de doelgroep lastig om in te schatten wat dat voor hun fiscale toeslagen en vrijlatingen betekent. Het WSD-bestuur is dan ook warm pleitbezorger van een sobere CAO PW, met bijbehorende verhoging van het rijksbudget.

Door de te lage en ondoorzichtige financiering weten gemeenten niet voor hoeveel mensen ze budget hebben om loonkostensubsidie, begeleiding en uitvoering te betalen. Hier is veel tegenstand tegen, recentelijk vanuit Noordoost Noord-Brabant met het Manifest "Participatiewet aan zet". Hierin wordt voorgesteld, in lijn met het SCP-rapport, om de vergoeding aan de gemeenten te verhogen naar een realistisch niveau en de middelen tussen gemeenten te verdelen op basis van realisatie.

In Maart 2020 is ook de laatste thermometer Wsw gepubliceerd. Bij de invoering van de PW zijn er forse bezuinigingen op de Wsw doorgevoerd die oplopen tot met ingang van 2020 het maximum wordt bereikt. De thermometer is bedoeld om een vinger aan de pols te houden over de effecten ervan. Zoals te verwachten zijn de financiële tekorten fors en moesten gemeenten in Nederland in 2018 *gemiddeld* € 2.400 per arbeidsplaats bijbetalen bovenop de rijksvergoeding. In 2017 was dat nog ca. € 2.000. Als dit gemiddelde bedrag voor de WSD-gemeenten zou gelden, dan zouden de gemeenten ca. € 3,8 mln. moeten bijdragen aan WSD.

Het beeld bij WSD is positiever. Dankzij de toegenomen samenwerking tussen WSD en de gemeenten en ook massieve ombuigingen van ca. € 8 mln. structureel door WSD is er geen sprake van extra bijdragen aan WSD. Integendeel zelfs, ook over 2018 heeft WSD een bedrag van € 1,2 mln. dividend beschikbaar gesteld aan de gemeenten. En in 2019 is een positief exploitatieresultaat gerealiseerd van € 2,46 mln. en wordt een dividenduitkering aan de gemeenten voorgesteld van € 885.000.

Het weerstandvermogen van WSD is op orde. Daarmee is WSD in staat om onverwachte tegenvallers op te vangen. De verwachting is dat een deel van de reserves ingezet moeten worden om de effecten van de Corona-crisis op de exploitatie op te vangen.

Het komende half jaar zal het onderwerp van de financiering nadrukkelijk aan de orde komen in de besprekingen van de VNG met de rijksoverheid. Daarnaast wordt het, evenals de hele PW, ongetwijfeld onderwerp in de diverse verkiezingsprogramma's van de politieke partijen.

2. Verbonden partijen

Organigram WSD-Groep

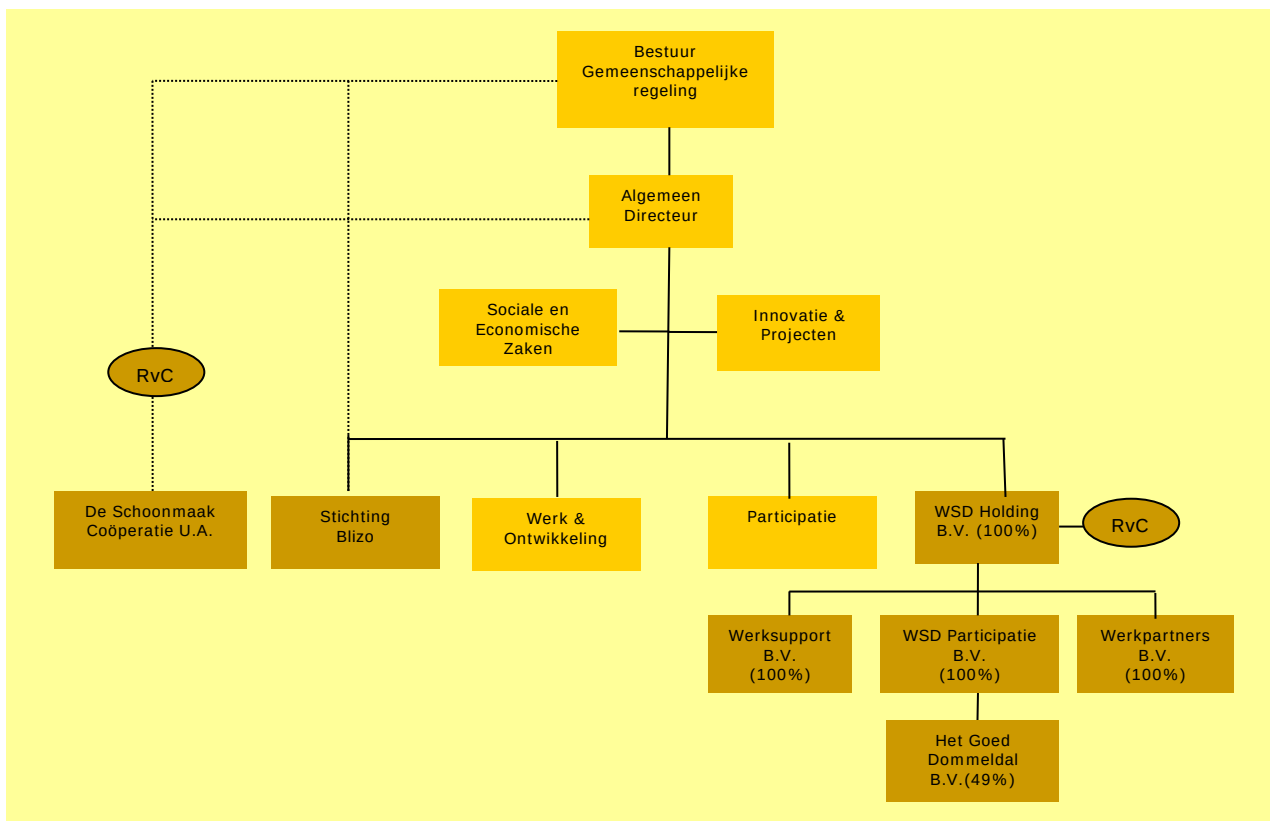
Per 1 oktober 2018 is besloten tot een nieuwe organisatiestructuur met twee grote bedrijfsonderdelen: Participatie en Werk & Ontwikkeling. Deze organisatieverandering is in 2019 ingevoerd en is noodzakelijk om nog beter te kunnen anticiperen op de ontwikkelingen in de wereld om WSD heen.

De buitenwereld verandert snel en WSD moet voortdurend op zoek naar de optimale toegevoegde waarde. WSD probeert de ontwikkelingen in haar omgeving voor te zijn en kansen te pakken. Dit vraagt om ondernemerschap en ondernemend gedrag.

In de Wsw lag er een heldere opdracht vanuit de gemeenten, een afgebakende doelgroep en een voorspelbaar budget. In de Participatiewet is dit compleet anders. Gemeenten bepalen aan de voorkant welke beleidsterreinen (Jeugd, WMO, Participatie, ...) zij van belang achten, welke concrete doelen er gesteld worden, wie de uitvoering voor zijn rekening neemt en hoeveel budget er beschikbaar is. Daarmee is de opdracht van gemeenten aan WSD niet meer vanzelfsprekend.

Daarom is maatwerk richting gemeenten, continue innovatie van dienstverlening en ketensamenwerking, profilering richting bestuur, raden en ambtelijke professionals en het borgen van de financiering van groot belang geworden. Dit is de rol van de divisie Participatie. De divisie Werk & Ontwikkeling focust zich volledig op de uitvoering. Daarom zijn alle werk-gerelateerde activiteiten binnen deze divisie gebundeld. Arbeidsontwikkeling in lijn met de wensen van de gemeenten, ontwikkeling van de werkportfolio en het commercieel slim en efficiënt inzetten van de arbeidsvermogens van alle doelgroepmedewerkers.

In het onderstaande organigram is de organisatie van WSD inclusief verbonden partijen weergegeven per 31 december 2019.

Stichting Blizo

De Stichting Blizo-werkgemeenschap, gevestigd te Vught, is opgericht op 9 november 1971. Het doel is het bevorderen van de deelname van visueel en anderszins beperkten aan het maatschappelijk economisch productieproces, onder andere door het verschaffen van aangepast werk. Op 7 oktober 1994 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de gemeenschappelijke regeling WSD en op 24 september 1999 is een nieuwe overeenkomst gesloten waarin is opgenomen dat het bestuur van WSD en het bestuur van Blizo een personele

unie vormen. In de loop der jaren zijn de activiteiten van Blizo en WSD steeds meer verweven geraakt. Vanaf 2018 zijn de administratieve processen rondom Blizo aanzienlijk vereenvoudigd door enkel de kernactiviteiten van de stichting bij Blizo vast te leggen en de reguliere productieprocessen bij WSD. De financiële positie van Blizo is goed en hieruit vloeien voorsnog geen risico's voort zoals onderstaande cijfers illustreren:

Eigen vermogen ultimo 2018	€ 1.566.749
Prognose eigen vermogen ultimo 2019 (voor resultaatbestemming)	€ 1.569.523
Prognose gerealiseerd resultaat 2019 (positief)	€ 2.774

Private structuur onder de gemeenschappelijke regeling

WSD is van en vóór de gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. WSD biedt haar diensten aan voor alle inwoners. WSD profileert zich hierbij als gemeenschappelijke regeling en dus als (publiek) verlengstuk van de gemeenten. WSD streeft naar duurzame partnerships met onder andere UWV Werkbedrijf en regionale private bedrijven. Dit in nauwe samenwerking met Werkpleinen en gemeenten. WSD kiest er bij voorkeur niet voor om deelnemer/mede-eigenaar te worden van private bedrijven, tenzij noodzakelijk uit strategische overweging.

De invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 en de strategische keuzes die het bestuur en de deelnemende gemeenten komende jaren maken, vormen voor WSD het kader voor de nieuwe strategie. Daarop anticiperend heeft eind 2014 een beperkte juridische herstructurering plaatsgevonden binnen de private structuur. Hieronder wordt de huidige private structuur onder WSD op 31 december 2019 beschreven.

WSD Holding B.V., gevestigd te Boxtel is per 24 maart 2003 opgericht met als doelstelling het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met en het voeren van de directie over andere ondernemingen, alsmede het (doen) financieren, ook door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen, met name van die waarmee de vennootschap in een groep is verbonden. Kortom WSD Holding B.V. is een houdstermaatschappij die zelf geen activiteiten uitvoert, maar wel beleidsinvloed heeft op de dochterwerkmaatschappijen. De aandelen zijn voor 100% in handen van de gemeenschappelijke regeling WSD.

De (geconsolideerde) financiële positie van WSD Holding B.V. is goed en hieruit vloeien voorsnog geen risico's voort zoals onderstaande (voorlopige) cijfers illustreren:

Eigen vermogen ultimo 2018	€ 1.958.192
Prognose eigen vermogen ultimo 2019 (voor resultaatbestemming)	€ 1.943.243
Prognose gerealiseerd resultaat 2019 (negatief)	€ -14.948

Werkpartners B.V.

Werkpartners B.V., gevestigd te Boxtel, is voortgekomen uit de juridische omvorming per 1 januari 2015 van WSD Personeelsbeheer B.V.. WSD Personeelsbeheer B.V. gevestigd te Boxtel, is opgericht op 16 december 2003 met als doelstelling het tegen vergoeding detacheren van gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd personeel naar WSD en haar B.V.'s.

Werkpartners wordt in toenemende mate ingeschakeld bij het bieden van aangepaste arbeid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Voornemen is om dit op korte termijn ook statutair te verankeren.

Werkpartners B.V. blijft daarnaast ook ingezet worden bij de detachering van niet-gesubsidieerd personeel naar WSD, naar de deelnemende gemeenten en naar derden. De aandelen van Werkpartners B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

Werksupport B.V.

Werksupport B.V., gevestigd te Boxtel, is sinds 1 januari 2015 ingericht om op te treden als organisatie die invulling kan geven aan het werkgeverschap voor de doelgroep Participatiewet in een uitzendconstructie (toepassing CAO A.B.U.). Werksupport B.V. is voortgekomen uit de juridische omvorming van WSD In Werk B.V.. WSD In Werk B.V., gevestigd te Boxtel, is opgericht op 16 december 2003 met als doelstelling het uitvoeren van re-integratiediensten ten behoeve van de arbeidsmarkt in de meest ruime zin. Momenteel vinden er geen activiteiten plaats. De toekomst zal duidelijk maken in welke mate werkgevers gebruik maken van de dienstverlening door Werksupport B.V. in het kader van de uitvoering van de Participatiewet. De aandelen van Werksupport B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

WSD Participatie B.V., gevestigd te Boxtel, is opgericht per 31 maart 2010 met als doelstelling het ontwikkelen c.q. bieden van passende werkgelegenheid, oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van, alsmede het (doen) financieren van ook

door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen. Kortom WSD Participatie B.V. is een participatiemaatschappij die zelf geen activiteiten uitvoert, tenzij door het uitoefenen van aandelhoudersrechten in ondernemingen waarin wordt deelgenomen. De aandelen van WSD Participatie B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

Het Goed Dommeldal B.V., statutair gevestigd te Emmeloord, is opgericht in mei 2010 door Het Goed Participatie B.V. (51%) en WSD Participatie B.V. (49%) met als doelstelling de exploitatie van een kringloopbedrijf. In het bijzonder de optimalisering van de inzameling en het hergebruik van grof huishoudelijk afval en textiel, het scheppen van betaalde werkgelegenheid en mogelijkheden voor mensen met een grote achterstand op de arbeidsmarkt waaronder in het kader van de Wsw, het samenwerken met, het deelnemen in, het overnemen van en het besturen van andere vennootschappen en ondernemingen, het (doen) financieren, ook door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen. WSD Participatie B.V. heeft een minderheidsbelang in Het Goed Dommeldal B.V. maar heeft middels statutair vastgelegde afspraken een beslissende stem op een aantal specifiek benoemde terreinen (onder andere benoeming en ontslag bestuurder en toezicht onderneming). Het Goed Dommeldal B.V. heeft per ultimo 2019 vier vestigingen in respectievelijk Best, Boxtel, Nuenen en Schijndel. De nieuwste vestigingen in Schijndel en Nuenen zitten in 2019 nog in de opbouwfase waardoor het resultaat nog achterblijft en een negatief resultaat 2019 van ruim € 47.000 is geprognosticeerd waarvan 49% voor rekening van WSD Participatie B.V. komt.

De Schoonmaak Coöperatie U.A.

De Schoonmaak Coöperatie U.A, statutair gevestigd te Boxtel, is opgericht in november 2012 door drie leden; WSD Holding B.V., Bossche Banen B.V. en BEPRO B.V.. In het licht van de nieuwe aanbestedingswet is de juridische structuur van De Schoonmaak Coöperatie heroverwogen en hebben de SW-bedrijven het lidmaatschap van de oprichters overgenomen per 31 december 2013.

Dat betekent dat per die datum de gemeenschappelijke regeling WSD als lid deelneemt in De Schoonmaak Coöperatie. De drie algemeen directeuren van Diamant-groep, Weener XL en WSD vormen samen de Raad van commissarissen van De Schoonmaak Coöperatie.

Doelstelling van De Schoonmaak Coöperatie is het faciliteren en creëren van werkplekken voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt in een leer-werkbedrijf gericht op onder meer schoonmaak. De Schoonmaak Coöperatie is gevestigd in een deel van het pand van Blizo aan de Kettingweg in Vught. De Schoonmaak Coöperatie heeft de uitvoering van de schoonmaak-contracten van WSD, Weener XL en Diamant-groep overgenomen. Daartoe zijn o.a. alle medewerkers van de PMC Dienstverlening-Schoonmaak van WSD gedetacheerd bij De Schoonmaak Coöperatie.

Vanuit WSD-Groep zijn daarnaast 10 niet-gesubsidieerde medewerkers gedetacheerd bij De Schoonmaak Coöperatie in staf- en kaderfuncties en zijn afspraken gemaakt over dienstverlening door WSD op het gebied van juridische zaken en PR en communicatie..

De financiële positie van De Schoonmaak Coöperatie U.A. is goed en hieruit vloeien vooralsnog geen risico's voort zoals onderstaande cijfers illustreren:

Eigen vermogen ultimo 2018 (voor resultaatbestemming)	€ 2.283.256
Eigen vermogen ultimo 2018 (Na resultaatbestemming)	€ 1.342.311
Het voordelig resultaat 2018 is in 2019 volledig uitgekeerd aan de leden.	
Prognose eigen vermogen ultimo 2019 (voor resultaatbestemming)	€ 1.874.653
Voorlopig gerealiseerd resultaat: 2019 (positief)	€ 532.342

Het aandeel van WSD in het voordelig resultaat 2019 bedraagt ruim € 167.000.

Stichting AANTWERK

WSD is één van de initiatiefnemers van Stichting AANTWERK. Stichting AANTWERK, statutair gevestigd in Boxtel, is opgericht op 26 maart 2013.

Stichting AANTWERK heeft als doel een platform te bieden voor ondernemers welke zich mede ten doel stellen maatschappelijk verantwoord te ondernemen. AANTWERK organiseert bijeenkomsten met als doel ondernemers te enthousiasmeren om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een werkplek te bieden. De financiële omvang van de stichting is beperkt (totale exploitatie bedraagt minder dan € 150.000) en hieruit vloeien geen risico's voort voor WSD..

3. Weerstandvermogen

Als onderdeel van de jaarlijkse cyclus rondom jaarrekening, (meerjaren-)begroting en resultaatbestemming wordt jaarlijkse een risicoanalyse opgesteld. Gebruik was daarbij om jaarlijks in de Begroting en Meerjarenraming terug te grijpen op de in het voorgaande jaar opgestelde risicoanalyse en de daarop gebaseerde bandbreedte voor het weerstandvermogen. De elkaar met toenemend tempo opvolgende perikelen rondom de totstandkoming van een nieuw kader voor het sociale domein maken het noodzakelijk dat een zo actueel mogelijke beoordeling van de ontwikkeling van het weerstandvermogen plaats kan vinden.

Om die reden is in deze Begroting en Meerjarenraming de nog door het bestuur vast te stellen risico-analyse 2020 opgenomen.

Dit jaar komt daar een groot voorbehoud bij, namelijk de effecten van de Corona epidemie.

Effect Coronacrisis

Ten tijde van de uitvoering van de risico-inventarisatie is de Corona-crisis in volle hevigheid losgebarsten. Op het moment van opstellen van deze notitie is nog niet in te schatten welke impact het Corona-virus uiteindelijk op de wereld, Nederland en WSD zal hebben. Nederland heeft momenteel ingrijpende maatregelen genomen om de ziekte te beheersen en het is ook niet denkbeeldig dat in de komende periode maatregelen worden verlengd of dat nieuwe maatregelen worden genomen.

Deze maatregelen hebben ook grote impact en financiële gevolgen voor onze organisatie en onze mensen.

Gelijktijdig heeft de overheid aangekondigd haar uiterste beste te doen om ondernemers, personeelsleden en zzp-ers waar mogelijk te helpen door deze crisis heen te komen. Er zijn in dat kader inmiddels belangrijke maatregelen genomen om de gevolgen voor organisaties, werknemers en ZZP'ers te beperken.

Continuïteit bedrijf WSD en doorbetaling lonen en salarissen staan voorop

De totale financiële impact van deze crisis is op dit moment niet te kwantificeren. De huidige financiële positie van WSD is, door zeer prudent beleid van het bestuur van WSD in het verleden sterk, maar niet oneindig. Als de Coronacrisis in omvang en duur gaat toenemen dan kan de continuïteit van WSD in gevaar komen.

Primair is van belang dat de lonen en salarissen van de medewerkers betaald kunnen blijven worden. WSD zet zich maximaal in om alle inkomende geldstromen, zoals subsidies SW en PW, en debiteuren door te laten lopen. Ook zal waar mogelijk gebruik worden gemaakt van de steunmaatregelen die de rijksoverheid biedt.

Beheersing van de niet direct noodzakelijke uitgaande geldstroom is ook belangrijk om de liquiditeitspositie van WSD overeind te houden. Dit geldt ook voor het beschikbaar stellen van de reserves aan de gemeenten.

Bestemmingsreserves Lokale plannen en Dividend bevroren, activiteiten gaan door

Met de kennis van dit moment wordt het navolgende voorgesteld voor de nieuw te vormen reserves Lokale plannen ad € 2,6 mln. en dividend gemeenten ad € 0,878 mln. Het Algemeen bestuur wordt voorgesteld om tot vorming van deze reserves te besluiten, maar het daadwerkelijk beschikbaar stellen aan de gemeenten wordt bevroren totdat zeker is dat de continuïteit van WSD en de betaling van lonen en salarissen is zeker gesteld.

Tegelijkertijd is het van belang dat alle activiteiten en het opstellen van de lokale plannen zoveel mogelijk doorgaan. Het management en het Dagelijks bestuur van WSD zitten het dichtst op de operatie en kunnen het best beoordelen wanneer welke middelen uit de reserves worden vrij gegeven. Daarom wordt voorgesteld dat het Algemeen bestuur het Dagelijks bestuur mandateert om te besluiten over het (gedeeltelijk) vrijgeven van de bevroren reserves.

Hieronder is opgenomen de risico-inventarisatie zonder effect van de Coronacrisis.

Koers WSD

In december jl. heeft het bestuur van WSD het belangrijke koersdocument "Gezamenlijk doorontwikkelen, advies over de toekomstige koers WSD" vastgesteld. Dit document is daarna voor zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden van de negen deelnemende gemeenten. Deze zienswijzen zijn besproken in het Dagelijks bestuur van WSD op 6 maart 2020 en vervolgens met een advies voorgelegd aan het Algemeen bestuur. Dit voorstel van het Dagelijks bestuur

moet bij het opstellen van de begroting nog in behandeling genomen worden door het Algemeen bestuur. Door de Corona-crisis is de geplande vergadering van 18 maart 2020 afgezegd.

Met het koersdocument is een jarenlange periode van experimenteren afgerond. De komende jaren staan in het teken van het in samenwerking met de gemeenten opzetten en uitvoeren van lokale plannen, het opzetten van een gezamenlijk expertisecentrum en van plusdiensten. Met de keuze van de gemeenten voor het break even scenario ligt er een financieel fundament onder deze plannen. En hoewel het landelijke speelveld van de Participatiewet (PW), inclusief de beschikbare macrobudgetten en de budgetverdeling instabiel is, is door de keuze van de gemeenten één van de grote onzekerheden voor WSD weggenomen.

In 2020 worden alle plannen opgesteld over de lokale invulling van de samenwerking tussen WSD en de gemeenten, over het expertisecentrum en over de ontwikkeling van plusdiensten. Ondertussen wordt in de praktijk gestaag de samenwerking verder uitgebouwd en verstevigd. Gemeenten kiezen hiervoor in afstemming met WSD hun eigen tempo en prioriteiten. Het streven is om einde 2024 het einddoel te bereiken. De samenwerking gemeenten en WSD biedt dan een verbonden en excellente uitvoering aan participatie.

Het Dagelijks bestuur van WSD heeft, gebaseerd op de zienswijzen van de tien deelnemende gemeenten, gekozen voor het break even scenario. Concreet betekent dat WSD tenminste 2.100 personen in dienst heeft of direct geplaatst heeft. Het gaat om de optelsom van personen met een SW- en een PW-dienstverband of via WSD direct geplaatst en begeleid bij een externe werkgever. Samen met het expertisecentrum betreft dit de basisdienstverlening van de gemeenschappelijke regeling WSD. Deze basisdienstverlening wordt opgenomen in de nog aan te passen gemeenschappelijke regeling.

Met dit volume aantal is WSD in staat een sluitende exploitatie te realiseren, waarbij er ook ruimte is om het gezamenlijke expertisecentrum te bekostigen.

De gemeenten en WSD nemen tot 2024 de tijd om te groeien naar deze nieuwe samenwerkingsvorm waarbij gestreefd wordt naar een fysieke lokale invulling per gemeente. Op basis van een eerste raming wordt uit de reserves van WSD een bedrag van € 2,6 mln. vrijgemaakt om dit alles te realiseren. In 2020 stelt elke gemeente in samenwerking met WSD een lokaal plan op met de eigen ambitie, tempo en hoe dat te bereiken. Mocht uit de lokale plannen naar voren komen dat het bedrag van € 2,6 mln. te laag is, dan wordt in het bestuur van WSD besproken of dit tot bijstelling van het bedrag moet leiden.

Tevens is besloten dat einde 2020 op basis van de lokale plannen bezien wordt wat de daaruit voortvloeiende investeringsbehoefte is. Daarvan uitgaande in combinatie met een hernieuwd risicoprofiel wordt het benodigde weerstandvermogen van WSD opnieuw vastgesteld. Dan wordt eveneens het bestaande dividendbeleid geëvalueerd en eventueel bijgesteld in lijn met de gewenste koers.

Landelijke ontwikkelingen in PW en Wsw

Het doel van de Participatiewet is om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar reguliere banen toe te leiden (al dan niet ondersteund). De ambitie is om in 2025 125.000 extra banen voor de nieuwe doelgroep gerealiseerd te hebben, de zogenaamde banenafpraak².

Landelijk zijn er diverse evaluaties en onderzoeksrapporten verschenen. Het Sociaal en Cultureel Planbureau heeft op verzoek van het ministerie van SZW in november 2019 de "Eindevaluatie Participatiewet" opgesteld. Het SCP constateert dat de Participatiewet maar niet van de grond komt. De hoge verwachtingen over een grotere arbeidsparticipatie en een meer integrale benadering van de mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt komen niet uit. In haar analyse wijt het SCP dit magere resultaat aan de aannames en uitgangspunten die aan de Participatiewet ten grondslag liggen.

Om de Participatiewet een nieuwe impuls te geven is de staatssecretaris van SZW gestart met het Breed offensief. Meer dan 20 maatregelen zijn aangekondigd en liggen ter besluitvorming voor. Het gaat van het invoeren van een landelijk preferent administratief proces, aanpassen van de no-risk polis, aanvraagrecht op no-risk, tot betere informatie voor werkgevers etc.

² Banenafpraak tussen sociale partners en rijksoverheid. Verdeling 100.000 banen in bedrijfsleven en 25.000 bij overheid is recentelijk losgelaten.

Zoals onder andere het SCP al constateert is de huidige wijze van financieren van gemeenten een groot knelpunt in de PW. Belangrijk is dat er een nieuwe financiering van gemeenten voor de banenafpraak komt. Een financiering die stimuleert dat gemeenten meer mensen plaatsen en ook zeker weten dat ze deze structureel kunnen betalen. En dat ongeacht de loonwaarde en de uitkeringsachtergrond van de doelgroep.

Dit nieuwe verdeelmodel is al wel aangekondigd, maar wordt gehinderd door de opsplitsing van de budgetten. Het uitvoeringsbudget en het begeleidingsbudget doelgroep banenafpraak zitten in het gemeentefonds en zijn onderdeel van het nieuwe verdeelmodel gemeentefonds. De begeleidings-vergoeding Beschut werken is een aparte uitkering en het budget voor de loonkostensubsidie van Beschut werken en de doelgroep banenafpraak is opgenomen in het BUIG-budget.

De hoogte van de begeleidingsvergoeding is ook structureel te laag om de business case rond te krijgen. Door de invoering van de Wet arbeidsmarkt in balans per 1 januari 2020 zijn de kosten voor de gemeenten nog verder opgelopen met ca. 10 tot 20% per arbeidsplaats PW. De Wab maakt de uitvoering nog complexer, zowel voor WSD als voor de doelgroep. WSD heeft te maken met 35 Cao's met elf verschillende looncomponenten. De wisselende inkomsten maken het voor de doelgroep lastig om in te schatten wat dat voor hun fiscale toeslagen en vrijlatingen betekent. Het WSD-bestuur is dan ook warm pleitbezorger van een sobere CAO PW, met bijbehorende verhoging van het rijksbudget.

Door de te lage en ondoorzichtige financiering weten gemeenten niet voor hoeveel mensen ze budget hebben om loonkostensubsidie, begeleiding en uitvoering te betalen. Hier is veel tegenstand tegen, recentelijk vanuit Noordoost Noord-Brabant met het Manifest "Participatiewet aan zet". Hierin wordt voorgesteld, in lijn met het SCP-rapport, om de vergoeding aan de gemeenten te verhogen naar een realistisch niveau en de middelen tussen gemeenten te verdelen op basis van realisatie.

In Maart 2020 is ook de laatste thermometer Wsw gepubliceerd. Bij de invoering van de PW zijn er forse bezuinigingen op de Wsw doorgevoerd die oplopen tot met ingang van 2020 het maximum wordt bereikt. De thermometer is bedoeld om een vinger aan de pols te houden over de effecten ervan. Zoals te verwachten zijn de financiële tekorten fors en moesten gemeenten in Nederland in 2018 *gemiddeld* € 2.400 per arbeidsplaats bijbetalen bovenop de rijksvergoeding. In 2017 was dat nog ca. € 2.000. Als dit gemiddelde bedrag voor de WSD-gemeenten zou gelden, dan zouden de gemeenten ca. € 3,8 mln. moeten bijdragen aan WSD.

Het beeld bij WSD is positiever. Dankzij de toegenomen samenwerking tussen WSD en de gemeenten en ook massieve ombuigingen van ca. € 8 mln. structureel door WSD is er geen sprake van extra bijdragen aan WSD. Integendeel zelfs, ook over 2018 heeft WSD een bedrag van € 1,2 mln. dividend beschikbaar gesteld aan de gemeenten. En in 2019 is een positief exploitatieresultaat gerealiseerd van € 2,4 mln. en wordt een dividenduitkering aan de gemeenten voorgesteld van € 878.000.

Het weerstandvermogen van WSD is op orde. Daarmee is WSD in staat om onverwachte tegenvallers op te vangen. De verwachting is dat een deel van de reserves ingezet moeten worden om de effecten van de Corona-crisis op de exploitatie op te vangen.

Actualisering risicoanalyse:

Tegen de bovengenoemde achtergrond vindt de vertaling van risico's naar het weerstandsvermogen plaats door middel van het standaardmodel voor Sociale werkbedrijven zoals dat door Deloitte is ontwikkeld. Met behulp van dit model worden op een systematische wijze risico's geïnventariseerd. Het model houdt rekening met omzetrisico's, investeringsrisico's, conjunctuurgevoeligheid en specifieke risico's.

De specifieke risico's van WSD hangen samen met de gewijzigde systematiek van financiering van de Wsw inclusief de bezuinigingen en rekening houdend met de deelnemingen in de B.V.'s van WSD en het lidmaatschap en de samenwerking met de Schoonmaak Coöperatie. Vervolgens wordt berekend welke financiële buffer noodzakelijk is. U vindt in bijlage 1 de uitgewerkte versie.

In het rekenmodel wordt rekening gehouden met tijden van hoog- en laagconjunctuur waarvoor een minimale en een maximale omvang van de financiële buffer wordt bepaald.

Bij de interpretatie van de uitkomsten van het model is het belangrijk om te realiseren dat het

Algemeen bestuur heeft besloten dat in het model geen rekening wordt gehouden met stelselwijzigingen: fundamentele wetswijzigingen die tot gevolg kunnen hebben dat de financieringssysteem of doelgroep aantallen ingrijpend veranderen.

Voor de bepaling van het benodigde weerstandvermogen van WSD wordt onderscheid gemaakt in drie risicogroepen:

1. Bedrijfsrisico's van de gemeenschappelijke regeling. Dit zijn risico's die voortvloeien uit de bedrijfsmatige activiteiten van de verschillende afdelingen in de divisies Werk & Ontwikkeling en Participatie. Deze risico's worden beïnvloed door enerzijds de marktrisico's en anderzijds door de onzekere ontwikkeling van de omvang van het aantal plaatsingen en trajecten door gemeenten bij WSD. Daarnaast vloeien ook risico's voort uit de ontwikkeling dat de stafafdeling SEZ zich steeds meer op de markt begeeft en haar dienstverlening aanbiedt op het gebied van ontzorging in het kader van de Participatiewet. Voorzieningen en de daarbij behorende risico's worden buiten beschouwing gelaten. Deze risico's (b.v. dubieuze debiteuren) zijn individueel al tegen het licht gehouden, gekwantificeerd en afgedekt door een voorziening. Eveneens worden buiten beschouwing gelaten risico's die afgedekt zijn middels verzekeringen, zoals het risico van bedrijfsaansprakelijkheid en ongevallen van medewerkers.
2. Subsidierisico van de gemeenschappelijke regeling. Dit betreft risico's die WSD loopt als gevolg van de hoogte en verdeling van de rijksbijdrage SW (binnen de kaders van de huidige wet) en de budgetten voor beschut werken en banen met loonkostensubsidie. In de periode 2016 tot en met 2020 is ca. € 3.500 per arbeidsplaats bezuinigd. Kijken we naar de periode vanaf 2010 dan is dat zelfs bijna € 5.000 per arbeidsplaats per jaar. Aangenomen is dat bij de berekening van de maximumvariant WSD in staat is om 50% van de budgetdaling in 3 jaar op te vangen. In de minimum variant wordt uitgegaan van 75% opvang door ombuigingen.

De budgetten voor de PW maken het nog steeds moeilijk om de businesscase rond te krijgen. Dit blijkt ook uit de onderzoeken van Berenschot, Capel Advies en KplusV naar de kosten van de uitvoering van LKS-banen en nut en noodzaak van een detachingsconstruct. Het risico van het niet realiseren van het volume instroom vanuit de PW instroomafspraken is op zich een groot risico. De WSD gemeenten hebben de afgelopen jaren laten zien dat deze instroom op peil is gebleven met de afspraken. Het nieuwe besluit over de koers herbevestigt dat beeld.
3. Risico deelnemingen. Dit zijn de risico's die voortvloeien uit de private bedrijven van WSD: WSD Holding BV, WSD Participatie BV, Werkpartners BV en Werksupport BV en het lidmaatschap van WSD van De Schoonmaak Coöperatie U.A.. Bij het risico deelnemingen behoren ook de activiteiten die WSD voor de B.V.'s verricht in de vorm van (back-office) dienstverlening.

Stabiel beeld en heroverweging na realisatie lokale plannen

Het bestuur heeft besloten om op basis van de lokale plannen te bezien wat de daaruit voortvloeiende investeringsbehoefte is. Daarvan uitgaande in combinatie met een hernieuwd risicoprofiel wordt het benodigde weerstandvermogen van WSD opnieuw vastgesteld. Dan wordt eveneens het bestaande dividendbeleid geëvalueerd en eventueel bijgesteld in lijn met de gewenste koers. Naar verwachting zullen de lokale plannen einde 2020 gereed zijn.

Uit de nu voorliggende bedrijfsrisicoanalyse blijkt dat het totale risicoprofiel van WSD, los van effecten vanwege de coronacrisis, stabiel is. Er is slechts sprake van kleine verschuivingen tussen de diverse risico gebieden.

De toename van het bedrijfsrisico is een direct effect van de forse toename van de omzet met het doel om het bedrijfsresultaat structureel te verbeteren. In het model leidt dit per definitie tot een stijging van het bedrijfsrisico. Hier staat tegenover dat het subsidierisico kleiner wordt doordat de afname van het SW-bestand steeds beter wordt ingevuld vanuit het transitiearrangement. Het Risico op deelnemingen neemt toe als gevolg van de toenemende dienstverlening aan derde partijen door Werkpartners B.V. waarvoor WSD de backoffice dienstverlening levert.

Overzicht maximum bedrijfsrisico's WSD (Bedragen * € 1.000):

Risico	2017	2018	2019	2020	Verandering 2020 t.o.v. 2019	
Bedrijfsrisico Gem. Regeling WSD	13.100	13.800	13.900	14.100	+ / +	200
Risico subsidie Gem. Regeling WSD	3.900	3.500	3.300	3.100	- / -	200
Risico deelnemingen	100	100	200	200	+ / +	0
Totaal Risico (maximum positie weerstandvermogen)	17.100	17.400	17.400	17.400	+ / -	0

Een nadere specificatie is opgenomen in bijlage 1.

Het maximale weerstandvermogen bedraagt € 17,4 mln. De minimumpositie voor de bedrijfsrisico's is bepaald op € 10,6 mln. (zie bijlage 1).

Overwegingen

Het normale risicoprofiel van WSD gebaseerd op het model van Deloitte is stabiel. Verder heeft het bestuur besloten om het risicoprofiel opnieuw te actualiseren zodra de lokale plannen gereed zijn.

Grote onbekende in het verhaal is het financiële effect van de coronacrisis. De huidige financiële positie van WSD is, door zeer prudent beleid van het bestuur van WSD in het verleden sterk, maar niet oneindig. Als de Coronacrisis in omvang en duur gaat toenemen dan kan de continuïteit van WSD in gevaar komen.

Voorstel

Op basis van het bovenstaande overzicht van het totale risico van WSD is het voorstel om het maximum weerstandvermogen te handhaven op € 17,4 mln.

4. Financiering

In de begroting 2021 en de meerjarenraming 2022 t/m 2024 is uitgegaan van het financiële beleid van WSD zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur in het treasurystatuut WSD d.d. december 2014.

Uitgangspunt is prudent vermogensbeheer. Sinds de invoering van de Wet Schatkistbankieren eind 2013 zijn de mogelijkheden ten aanzien van het vermogen van WSD verder ingeperkt. Met het schatkistbankieren worden decentrale overheden verplicht hun overtollige middelen aan te houden bij het ministerie van Financiën. De belangrijkste uitzonderingen zijn hierop het drempelbedrag dat mag worden aangehouden op de eigen rekening-courant (0,75% van het begrotingstotaal) en het onderling uitlenen tussen decentrale overheden indien er tussen beide partijen geen toezichtrelatie is.

Volgens de wet mag WSD nu twee zaken met haar middelen doen:

1. Inzetten voor de publieke taak;
2. Aanhouden in 's Rijks schatkist (schatkistbankieren);

Op de bij de schatkist aangehouden middelen wordt momenteel rente vergoed. In de begroting 2021 is dan ook rekening gehouden met een rentevergoeding.

Leningen

WSD financiert alle activiteiten met eigen vermogen en hoeft daarvoor geen externe financieringsbronnen aan te wenden.

5. Onderhoud Kapitaalgoederen

WSD heeft een aantal bedrijfsgebouwen in eigendom en dient deze dan ook zelf te onderhouden. Ultimo 2019 bedraagt de totale boekwaarde van de gebouwen, inclusief grond, terreinvoorzieningen en installaties € 3,6 miljoen. Dit zijn de enige kapitaalgoederen van WSD waarbij sprake is van onderhoudskosten van enige materiële omvang. Onderhoud van de gebouwen gebeurt op basis van een periodiek geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan. In 2019 is een nieuwe huisvestingsvisie opgesteld in lijn met de nieuwe koers van WSD: Gezamenlijk doorontwikkelen. De huisvestingsvisie is de basis voor toekomstige investeringen en een op te stellen te meerjarenonderhoudsplan met bijbehorende meerjarenonderhoudsbegroting. Het onderhoud van de bedrijfsgebouwen is op dit moment gericht op het behoud van het bestaande onderhoudsniveau waarbij het bestaande onderhoudsplan de basis vormt. Op basis van dat plan is sprake van een stabiel uitgavenpatroon en om die reden worden de onderhoudskosten jaarlijks uit de reguliere exploitatie voldaan en is een onderhoudsvoorziening niet noodzakelijk.

6. Rechtmatigheid

Het Algemeen Bestuur heeft het controleprotocol, het normenkader en de toleranties, alsmede de bijgestelde Financiële verordening ex art. 212 gemeentewet vastgesteld. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre actualisering van deze kaders aanpassing behoeven wegens relevante wijzigingen in wet- en regelgeving. De formele kaders voor de rechtmatigheid zijn voor 2020 ongewijzigd. De door het bestuur vastgestelde fouttolerantie is 1% en de onzekerheidstolerantie 3%. De rapporteringgrens ligt op 20%. In deze meerjarenraming wordt uitgegaan van bestendiging van voornoemd beleid en kaders.

Vanuit Concerncontrol worden op basis van het programma "WSD in Control" periodiek audits uitgevoerd op de kwaliteit van de uitgevoerde interne controles, worden de bevindingen teruggelegd in de organisatie, worden de herstelacties gemonitord en wordt het managementteam geïnformeerd over de voortgang. Naast de uitgevoerde audits op processen wordt voor een aantal specifieke balansposten de rechtmatigheid van de mutaties achteraf vastgesteld.

De conclusies vanuit het programma 'WSD in Control' worden vastgelegd in een eindrapportage die ter kennisname wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening.

Begroting WSD 2021
en Financiële meerjarenraming 2022 t/m 2024

**7. Begroting WSD 2021
en Financiële meerjarenraming 2022 - 2024
(bedragen * € 1.000)**

	Jaarrek. 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Bedrijfsresultaat						
Bedrijfsopbrengsten	21.926	22.657	22.860	23.025	23.190	23.355
Grond-, hulpstoffen uitbesteed werk	4.695	4.526	4.572	4.605	4.638	4.671
Netto toegevoegde waarde	17.231	18.131	18.288	18.420	18.552	18.684
Overige opbrengsten Plusdiensten traditioneel	4.015	3.536	3.586	3.586	3.586	3.586
Nieuwe Plusdiensten	0	1.000	1.060	1.120	1.180	1.250
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	0	0
<i>Baten</i>	21.246	22.667	22.934	23.126	23.318	23.520
Salariskosten ambt. medewerkers	5.122	4.843	4.873	4.903	4.933	4.963
Externe dienstverlening formatie	7.848	9.325	9.355	9.385	9.415	9.445
subtotaal NGA	12.970	14.168	14.228	14.288	14.348	14.408
Dienstverlening door derden	1.236	847	891	926	956	986
Afschrijvingen	1.021	1.000	1.100	1.100	1.100	1.100
Overige bedrijfskosten	3.315	3.235	3.285	3.330	3.380	3.426
<i>Lasten</i>	18.542	19.250	19.504	19.644	19.784	19.920
Totaal bedrijfsresultaat	2.704	3.417	3.430	3.482	3.534	3.600
Subsidieresultaat WSW						
Budget Wsw	38.170	35.937	34.427	33.023	31.674	30.382
Personeelskosten Wsw	38.007	37.153	35.481	33.884	32.360	30.903
Uitvoeringskosten begeleid werken	807	843	820	800	785	770
<i>Subsidieresultaat Wsw</i>	-644	-2.059	-1.874	-1.661	-1.471	-1.291
Subsidieresultaat PW						
Begeleidingsbijdragen Participatiewet	2.341	2.499	3.107	3.577	4.030	4.466
Loonkosten PW -/- loonkostensubsidies (incl. LIV)	3.265	4.075	5.024	5.752	6.440	7.116
<i>Subsidieresultaat Participatiewet</i>	-924	-1.576	-1.917	-2.175	-2.410	-2.650
Bijdrage gemeenten	226	229	231	231	231	231
<i>Resultaat gemeentelijke bijdrage</i>	226	229	231	231	231	231
Totaal subsidieresultaat	-1.342	-3.406	-3.560	-3.605	-3.650	-3.710
Rentebaten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal incidentele lasten en baten	-783	-32	-200	-200	-200	-200
Exploitatieresultaat vóór onttrekking	579	-21	-330	-323	-316	-310
Onttrekking bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	460	460	460	460	460	460
Prototypes en Doorontwikkeling organisatie						
Kosten Prototypes en Doorontwikkeling	952	1.089	250	250	250	250
Onttrekkingen bestemmingsreserves	2.355	1.089	250	250	250	250
Resultaat Prototypes en Doorontwikkeling	1.403	0	0	0	0	0
Lokale Plannen						
Kosten Lokale Plannen	0	0	500	500	500	500
Onttrekkingen bestemmingsreserves	0	0	500	500	500	500
Resultaat Lokale Plannen	0	0	0	0	0	0
Resultaat na onttrekking bestemmingsreserves	2.442	439	130	137	144	150

8. Uitgangspunten en toelichting

Algemene Kaders

- De begroting 2021 en de Financiële meerjarenraming WSD 2022 tot en met 2024 worden opgesteld in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten (BBV). In deze begroting en meerjarenraming is er sprake van één programma in de zin van het BBV, zijnde de uitvoering van de Participatiewet (incl. de sociale werkvoorziening oud).
- Voor het verloop van de bezetting Wsw en PW wordt uitgegaan van de financiële doorrekening in het koersdocument: Gezamenlijk Doorontwikkelen en de daarop gebaseerde scenarioberekening "Break-even in 2024":
 - Voor de Wsw wordt gerekend met een uitstroom van 4,5% per jaar en geen instroom van nieuwe medewerkers.
 - Voor de bezetting PW wordt rekening gehouden met een instroom leidend tot een totale bezetting van 2.100 doelgroepmedewerkers in 2024.
 - Het gaat om de optelsom van personen met een SW- en een PW-dienstverband of via WSD direct geplaatst en begeleid bij een externe werkgever.
 - Samen met het expertisecentrum betreft dit de basisdienstverlening van de gemeenschappelijke regeling WSD. De basisdienstverlening wordt opgenomen in de nog aan te passen gemeenschappelijke regeling.
- De Plusdiensten bestaan uit diensten die van oudsher door WSD worden aangeboden, zoals intake en diagnose, re-integratietrajecten e.d.. Deze dienstverlening heeft al jarenlang ongeveer dezelfde omvang. In de raming wordt dan ook uitgegaan van stabilisatie hiervan. Daarnaast bestaan de plusdiensten uit nieuwe en innovatieve diensten en methodes die ontwikkeld zijn door gemeenten en WSD gezamenlijk. Het gaat om b.v. inburgering en taal tijdens het werk, jeugdtrajecten, ontwikkelgerichte arbeidsmatige dagbesteding etc. De verwachting is dat deze diensten fors zullen groeien, omdat deze inspelen op urgente lokale behoeften van gemeenten. Voorzichtigheidshalve is aangenomen dat de dienstverlening met 50% zal groeien t.o.v. de huidige situatie.
- De kosten van het expertisecentrum worden geacht grotendeels budget neutraal te zijn. Zowel WSD, gemeenten als eventuele derden brengen hun expertise om niet in. Wel zal er geïnvesteerd moeten worden om het expertisecentrum op gang te brengen (eenmalige investering in b.v. projectleiding) en gefaciliteerd moeten worden met passende huisvesting en ICT/communicatiemiddelen. Deze extra kosten maken onderdeel uit van het invoeringsplan waarvoor middelen worden gereserveerd.
- De facilitaire dienstverlening en de uitleen van ambtelijk en overig niet gesubsidieerd personeel aan dochterondernemingen, zoals Werkpartners BV en vice versa geschiedt op basis van werkelijke kosten. Deze dienstverlening is in dienstverlenings-overeenkomsten vastgelegd. De opbrengsten uit deelnemingen zijn als separate post opgenomen.
- In de begroting en ramingen wordt uitgegaan van het prijspeil januari 2020, tenzij hieronder anders wordt aangegeven.

Uitgangspunten per begrotingspost

- De opbrengsten van de diensten en producten die WSD levert worden geraamd op basis van de realisatie 2019 en de plannen van de verschillende bedrijfsonderdelen zoals vastgelegd in de begroting 2020.
- Het WSW-budget wordt, conform de besluiten van de gemeenten, volledig ter beschikking van WSD gesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met verwachte budgetkortingen vanuit de volumecomponent omdat het Ministerie een fors lagere uitstroom (3,7%) hanteert in haar voorspellingen voor 2021 e.v.
- Met betrekking tot de lonen SW wordt uitgegaan van de geldende CAO WSW 2019. Er is nog geen zicht op een CAO voor 2020 e.v. Er wordt derhalve geen CAO stijging begroot en evenmin een loon- en prijscompensatie in het rijksbudget.
- Financiering van de plaatsingen onder de Participatiewet vindt plaats middels loonkostensubsidies en begeleidingsvergoedingen. Verder wordt ervan uitgegaan dat de instroom Participatiewet in doorsnee qua samenstelling en loonwaarde gelijk is aan die van de afgelopen jaren.
- Inkomsten op grond van fiscale tegemoetkomingen, zoals het Lage Inkomens Voordeel (LIV) en het Loonkostenvoordeel (LKV) worden geraamd op basis van de laatst bekende gegevens.

- Volgens het Participatiebudget voor de Nieuwe Doelgroep bedraagt de begeleidingsvergoeding voor 2020 € 5.660 per persoon voor zowel reguliere als beschutte werkplekken. Met dit bedrag is ook gerekend voor de jaren 2021 tot en met 2024
- De CAO voor ambtenaren en ambtelijk volgend personeel loopt af per 31 december 2020. Er is dus nog geen CAO 2021. De CAO-stijgingen 2020 zijn wel volledig verwerkt
- De overige bedrijfskosten worden geraamd op basis van de realisatie 2019 en de bedrijfsplannen.
- De additionele kosten om WSD om te vormen naar een wendbare organisatie worden gedekt door de reserve Doorontwikkeling organisatie en zijn budgetneutraal opgenomen in de begroting.
- De additionele kosten van samen met de gemeenten op te stellen Lokale Plannen voor doorontwikkeling van de organisatie worden gedekt uit de daarvoor bestemde reserves van WSD en zijn derhalve budgetneutraal opgenomen in de begroting.

Bijlagen

Gemiddelde bezetting WSD 2020-2021

bron: Budget Wsw 2020 e.v. is primair op basis van de septembercirculaire 2019 en bijgesteld op basis van de begrote bezetting 2020 en 2021. Voor de instroom PW is voor 2020 het niveau van het herzien Transitie-arrangement gehanteerd en voor 2021 is uitgegaan van de financiële doorrekening in het Adviesrapport over de koers van WSD Gezamenlijk Doorontwikkelen en de daarop gebaseerde scenarioberekening "Break-even in 2024 leidend tot 2.100 doelgroepmedewerkers in 2024.

	2020			2021		
	AJ	fte	pers	AJ	fte	pers
WSW-oud						
"taak" WSD-gemeenten *)	1336	1256	1577	1276	1199	1506
verhouding AJ-fte		0,94				
verhouding fte-pers		1,25				
uitstroom Wsw		4,5%				
Participatiewet - Proefplaatsing Met behoud van uitkering						
Klein deel van de totale instroom beschikt over een indicatie Beschut		18	24		18	25
Participatiewet - Beschut / Loonwaarde = 30 %						
Klein deel van de totale instroom beschikt over een indicatie Beschut		18	25		44	60
Participatiewet - Loonkostensubsidie overig / Loonwaarde > 30 %						
Grootste deel van de totale instroom wordt geplaatst naar een LKS-baan		309	411		348	464
Gemiddelde bezetting WSD		1601	2037		1609	2055

*) In 2015 hebben Ministerie van SZW, de VNG en Cedris afgesproken dat de verdeling van de voor de Wsw-uitvoering beschikbare middelen met ingang van 2017 wordt gebaseerd op de gemeente waar de Wsw-er werkt, de betalende gemeente, en niet meer op de woongemeente. De subsidieverrekening tussen de woongemeente en de buitengemeente is daarmee vanaf 1 januari 2017 vervallen.

Gemiddelde bezetting Niet gesubsidieerde personeel (NGA) 2019-2024

	Jaarrek. 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
In dienst WSD/Blizo	57,7	55,7	53,7	52,2	50,7	49,2
Ingehuurd via derden	122,2	137,8	141,3	144,3	147,3	149,8
Totale NGA bezetting WSD	179,9	193,5	195,0	196,5	198,0	199,0

Toelichting:

Onder Niet gesubsidieerde arbeid (NGA) wordt verstaan de ambtelijke medewerkers in dienst van WSD, de welzijnsmedewerkers in dienst van de stichting Blizo en medewerkers op structurele basis ingehuurd bij derden en van Werkpartners BV.

De hierboven gespecificeerde ambtelijke medewerkers in dienst van WSD en Blizo zijn verantwoord in de post salarissen. Personeel ingehuurd van derden is verantwoord onder "externe dienstverlening formatie". Het beleid van WSD is om geen ambtenaren in de gemeenschappelijke regeling aan te nemen, maar al het nieuwe NGA-personeel aan te trekken via Werkpartners BV. Dit geeft, via natuurlijk verloop, een verschuiving van personeel in dienst van WSD/Blizo naar personeel ingehuurd bij derden.

De aantallen in de tabel zijn exclusief 20 NGA medewerkers met een dienstverband bij Werkpartners die elders zijn geplaatst (gemeenten en De Schoonmaak Coöperatie) of op projecten (bijvoorbeeld de Prototypes) werken.

De kosten van deze medewerkers worden volledig gedekt door de opbrengsten.

Investeringsoverzicht 2019-2024
(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Grond	0	0	0	0	0	0
Terreinvoorzieningen	10	15	15	15	15	15
Gebouwen	87	157	150	150	150	150
Installaties	72	71	100	100	100	100
Machines	196	595	525	525	525	525
Inventarissen	20	44	120	120	120	120
Vervoermiddelen	140	385	340	340	340	340
Overige	-19	74	0	0	0	0
Totaal	506	1.341	1.250	1.250	1.250	1.250

Het investeringsbeleid van WSD is er op gericht om over een periode van 5 jaar niet meer te investeren dan het totaal aan afschrijvingen in diezelfde periode van vijf jaar.

Bijlage 4**Ontwikkeling voorzieningen 2019 - 2024
bedragen * € 1.000**

Voorzieningen	Jaarrekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Dubieuze debiteuren	90	90	90	90	90	90
Incourante voorraden	5	5	5	5	5	5
Wachtgeld	16	16	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	111	111	95	95	95	95

Toelichting

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het niet langer toegestaan voorzieningen te treffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Derhalve zijn in de jaarrekening 2004 en volgende, middels een stelselwijziging, de voorzieningen voor vakantiegeld en vakantiedagen omgezet in bestemmingsreserves. Zie bijlage 8 voor een overzicht van de bestemmingsreserves.

Overzicht leningen en rente 2019-2024
(bedragen * € 1.000)

Werkelijke rente leningen

In 2013 heeft WSD de laatste leningen afgelost.
 Er worden geen nieuwe leningen aangetrokken in de begrotingsperiode 2020-2024.

Werkelijke rentebaten

Met de invoering van schatkistbankieren eind 2013 leveren overtollige liquiditeiten geen rente meer op.

	Jaarrek. 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Berekening renteresultaat over liquide middelen						
Werkelijke rente						
Rente lasten op leningen	0	0	0	0	0	0
Rente baten	0	0	0	0	0	0
Totaal werkelijke rente	0	0	0	0	0	0

Overzicht bijdragen gemeenten in de bestuurs- en indicatiekosten,

Het Algemeen bestuur heeft in de vergadering van 16 december 2009 besloten om de bestuurs- en indicatiekosten apart te blijven benoemen en af te rekenen met gemeenten.

De (totale) bestuurs- & indicatiekosten worden gefixeerd op een reëel bedrag met index. Deze kosten worden vervolgens voorcalculatorisch verdeeld op basis van de gekenmerkte verdeling van de "taakstelling".

Berekening bijdrage arbeidsjaar

	<u>2020</u>	<u>2021</u>
Totale algemene bestuurs- en indicatiekosten	€ 229.000	€ 231.000
Totaal gemeentelijke bijdrage	<u>€ 229.000</u>	<u>€ 231.000</u>
Aantal Arbeidsjaren Wsw	1.421,0 AJ	1.357,0 AJ
Gemiddelde bijdrage per arbeidsjaar:	€ 161,16	€ 170,23

Bijdrage per gemeente :

	<u>Aantal geplaatsten</u>		<u>Gemeentelijke bijdrage</u>	
	<u>Begrote bezetting 2020</u>	<u>Begrote bezetting 2021</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Begroting 2021</u>
<u>Aangesloten gemeenten</u>				
Best	117,4	112,1	€ 18.915	€ 19.080
Boxtel	324,7	310,1	€ 52.321	€ 52.778
Haaren	62,7	59,9	€ 10.108	€ 10.196
Meerijstad (excl. v.m. Veghel)	306,0	292,2	€ 49.308	€ 49.738
Nuenen	53,6	51,1	€ 8.632	€ 8.707
Oirschot	94,9	90,6	€ 15.292	€ 15.426
Oisterwijk	125,9	120,2	€ 20.283	€ 20.460
St. Michielsgestel	157,0	149,9	€ 25.302	€ 25.523
Son & Breugel	29,6	28,2	€ 4.762	€ 4.804
Vught	149,4	142,7	€ 24.077	€ 24.287
	<u>1421,0</u>	<u>1357,0</u>	<u>€ 229.000</u>	<u>€ 231.000</u>

Bron:

Gekenmerkte taakstelling 2020 volgens de specificatie van het participatiebudget zoals opgenomen in de septembercirculaire 2019. Taakstelling 2021 is begroot vanuit taakstelling 2020 en geraamde uitstroom 2020 van 4,5%.

Ontwikkeling bestemmingsreserves 2019 - 2024

(bedragen * € 1.000)

Te Bestemmen in het jaar	Bestemmings- doel	Gestort bedrag	Totaal Onttrokken bedrag	onttrokken in 2018 en voorgaand	2019	2020	2021	2022	2023	2024
2015 Reserve Dividend Transitie-arrangement	gemeenten	1.149	1.149	393	451	250	55			
2016 Reserve Dividend 2015	gemeenten	321	321	23			195	103		
2018 Reserve Dividend 2017	gemeenten	977	647	0				147	250	250
2019 Reserve Dividend 2018	gemeenten	1.157	0	0						
2020 Reserve Dividend 2019	gemeenten	878	0	0						
2020 Reserve Lokale plannen gemeenten	gemeenten	2.600	2.000	0			500	500	500	500
Totaal bestemmingsreserves gemeenten		8.087	5.122	1.421	451	250	750	750	750	750
Onttrokken t/m 2023		5.122								
Saldo ultimo 2023		2.965								
2015 Exploitatieresultaat 2014	algemeen	413	413	125	288					
2016 Exploitatieresultaat 2015	algemeen	413	413	0	172	241				
2017 Exploitatieresultaat 2016	algemeen	413	413	0		219	194			
2018 Exploitatieresultaat 2017	algemeen	460	460	0			266	194		
2019 Exploitatieresultaat 2018	algemeen	460	460	0				266	194	
2020 Exploitatieresultaat 2019	algemeen	460	460	0					266	194
2021 Exploitatieresultaat 2020	algemeen	460	266	0						266
2004 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	2.108	0	0						
2007 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	340	264	264						
2011 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	140	150	150						
2019 Reserve vakantiegeld /-dagen	pers.kosten	435	0	0						
2014 Reserve Verbinden en Excelleren	Verbetering	2.580	2.580	2.580						
2017 Reserve Kosten Prototypes	gemeenten	3.300	3.300	1.556	775	969				
2018 Reserve Doorontwikkeling organisatie	gemeenten	1.580	1.310	13	177	120	250	250	250	250
Totaal bestemmingsreserves WSD		13.975	10.902	5.101	1.412	1.549	710	710	710	710
Onttrokken t/m 2024		10.902								
Saldo ultimo 2024		3.073								

Specificatie beschikbare bestemmingsreserves gemeenten ultimo 2024

- Reserve dividend gemeenten 2012	0
- Reserve dividend gemeenten 2014	0
- Reserve dividend gemeenten 2015	0
- Reserve dividend gemeenten 2017	330
- Reserve dividend gemeenten 2018	1.157
- Reserve dividend gemeenten 2019	878
- Lokale Plannen gemeenten 2019	600
Totaal bestemmingsreserves gemeenten	2.965

Specificatie beschikbare bestemmingsreserves WSD ultimo 2024

- Reserves algemene bedrijfsontwikkeling	194
- Vakantiegeld en -dagen	2.609
- Verbinden en Excelleren	0
- Prototypes	0
- Doorontwikkeling organisatie	270
Totaal bestemmingsreserves WSD	3.073

**Specificatie van de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves
WSD 2021**

	€	€
1. Permanente bedrijfsontwikkeling	460.000	
2. Onttrekking bestemmingsreserve dividend	250.000	
3. Onttrekking aan de bestemmingsreserve Doorontwikkeling organisatie	250.000	
4. Onttrekking aan de bestemmingsreserve Lokale Plannen	500.000	

Totaal onttrekking		1.460.000

Bevoegdheden vrijval en afloop reserves

De vorming van de reserves is uitdrukkelijk voorbehouden aan het Algemeen bestuur van WSD. Bij de voorstellen tot vorming van de reserves worden door het Algemeen bestuur de doelen en kaders voor de betreffende bestemmingsreserve meegegeven. Voor de verdere technische uitwerking van de vrijval wordt de ambtelijke organisatie van WSD gemandateerd. In geval van onduidelijkheid consulteert de ambtelijke organisatie het Dagelijks bestuur.

Tenminste jaarlijks, namelijk bij het vaststellen van de jaarrekening van WSD en de begroting en meerjarenraming, wordt het Algemeen bestuur geïnformeerd over het verloop van de reserves. In de jaarrekening wordt aan het Algemeen bestuur verantwoording afgelegd over de omvang en aard van de feitelijke bestedingen. In de begroting en meerjarenraming wordt inzicht gegeven over de verwachte onttrekkingen.

Daarnaast staat het Algemeen bestuur vrij om op ieder moment inzicht te vragen in de vorming en onttrekkingen.

A. Ontwikkeling Algemene Reserve 2019-2024

	<u>* € 1000</u>	
stand per 31-12-2019	16.160	
AF bestemd resultaat 2019	-1.496	Result. 2019 = 2.442 -/-3.938 (best.reserves)
AF bestemd resultaat 2020	<u>-21</u>	Result. 2020 = 439 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2020	14.643	
AF uitkering ter dekking resultaat 2021	<u>-330</u>	Result. 2021 = 130 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2021	14.313	
AF uitkering ter dekking resultaat 2022	<u>-323</u>	Result. 2022 = 137 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2022	13.990	
AF uitkering ter dekking resultaat 2023	<u>-316</u>	Result. 2023 = 144 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2023	<u>13.674</u>	
AF uitkering ter dekking resultaat 2024	<u>-310</u>	Result. 2023 = 150 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2024	<u><u>13.364</u></u>	

B. Toets weerstandvermogen WSD

Op basis van de meest actuele risico-analyse wordt het Algemeen bestuur in haar vergadering van 8 juli 2020 voorgesteld het maximum weerstandsvermogen vast te stellen op € 17,4 mln. Verwezen wordt naar hoofdstuk 4.

	<u>* € 1000</u>	
Geraamde stand Algemene reserve ultimo 2024	13.364	
Geraamde stand bestemmingsreserves ultimo 2024	<u>6.038</u>	Zie bijlage 7 bestemmingsreserves
Totaal buffer ultimo 2024	19.402	
AF: verplichtingen vakantiegeld en - dagen	-2.609	Zie bijlage 7 bestemmingsreserves
Weerstandvermogen ultimo 2024	16.793	
Verwachte taakstelling besluit Algemeen bestuur juli 2020	<u>17.400</u>	
	<u><u>-607</u></u>	

Overzicht taakvelden 2021
(bedragen * € 1.000)

taakveld	Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead	4.157	10.234	-6.077
0.8	Overige baten en lasten	0	200	-200
6.4	Begeleide participatie	49.502	43.942	5.560
6.5	Arbeidsparticipatie	7.040	6.652	387
	Saldo taakvelden	60.699	61.029	-330
0.10	Mutaties reserves	460	0	460
0.11	Resultaat rekening baten en lasten	61.159	61.029	130

